

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בן-המלך ואביו / א. הירש

הצער הרב ששבל עקב מצבו, מחל לו מיד על כל פשעיו וקרבו אליו בבתחלה.

הנמשל מובן: אנו, בני-ישראל, דומים לנסיך הסורר. אנו חוטאים, והקדוש-ברוך-הוא בעונוותינו, מסתיר פניו מאתנו. אנו רוצים לשוב בתשובה, והשטן המסטין בעכרנו, כי מקטרג הוא עלינו בכל עת.

אבל יום אחד בשנה נתנת לנו מתנה טובה שאין דגמתה: יום-הכפורים. זהו היום הנחיד והמיחד, שבו אין רשות לשטן להשטין ולקטרג. ביום גדול זה, כאשר השערים פתוחים, חזרים אנו לבוא לפני אבינו שבשמים לשפך לפניו את לבבנו, להזיל דמעות פנים ולהתחנן על כל החטאים והפשעים שעשינו – כי לא, חלילה, בדרך עינוג, כי היצר השוכן בקרבנו מדיחנו, ואנו איננו חפצים, חלילה, להכעיס את אבינו שבשמים. ואם, חלילה, נרמנו רעות רבות וקלקלנו קלקולים גדולים, נשוב בתשובה שלמה, למען ומחלו לנו כל אלה.

ואם באמת ובתמים נתחרט, נאבן נקבל על עצמנו לחזר למוטב – לדרך המלך, לתורה, למצוות ולמעשים טובים, יחזר אלינו הקב"ה ויקבלנו וירחמנו.

(לפי רבי שמואל שמלקא, מניקלשבורג זי"ע)

בן-המלך חשוב ואהוב הנה אצל אביו לאין ערוף. המלך, ברצותו כי בנו יגדל ויהיה כליל המעלות, הפקיד את בנו חכם מלמד, שילמד את בנו חכמות רבות ומנהגי מלכות לתפארת בית-המלוכה.

כרם בן-המלך הצעיר נטה למעשי נערות שובבים, והשחוק והשעשועים משכו את לבו יותר מן הלמודים והחכמות.

ומניין שלבו נמשך אחרי השחוק, הנה מעורר את חמת מלמדו במעשי-הגנדה ולצון, עד שפקעה סבלנותו של המורה, והוא בא לפני המלך והלשין לפניו על בנו, וספר לו, שאינו רוצה ללמד ואינו ממלא כלל רצון אביו, ומחת זאת מבטל הוא את הזמן היקר בהוללות ובשחוק.

המלך, ששבור הנה תמיד, כי בנו שוקד על למודיו ועולה מעלה מעלה, הצטער מאד על שפך הוא עולל, ופקדה וצאה מלפניו, כי אין הוא רוצה לראות את בנו כלל.

פקדת המלך פגעה קשות בבן. אם-פי בתחלה השתובב, התחרט מאד עמה, כי מרה מאד היתה לו הגזרה של אי ראית פני אביו האהוב. מדי פעם נסה בן-המלך להפגס אל אביו, אף הדבר לא נתאפשר לו; הדלתים סגורות היו בפניו, ושני כלבים מטילי אימה קבלו את פניו. ואם לא די בכך, הנה המורה מדבר סרה בפני המלך על בנו ומבאיש את ריחו בפניו, ולבן לא היתה שום הנדמנות לבוא לפני אביו ולספר לו עד מה מצטער הוא על מעשיו הנבזים וכמה רוצה הוא להיטיב דרכיו, כדי שאביו יקרבו אליו כבראשונה.

חלפו ימים רבים, ובן-המלך העזוב הלך סובב ברוח נבאה, ולבו יוצא אל אביו...

באחד הימים קרה, שהמורה לא בא אל חצר-המלוכה. בראות בן-המלך כן-התנגב בלאט לחדר אביו לפני שזה הספיק להניאו מכה. הוא נפל לרגלי המלך, בכה והתחנן לפניו, כי אמנם חטא, כי צעיר וקל-דעת הנה, ולו ידע, כי זה יצער את אביו, הנה מתאפק וגובר על רוח שובבותו. את הדרך הרעה עזב מכבר, ועתה ילך אף נרק בדרך המלך פיאות לנסיך.

כאשר ראה המלך את חרשתו העזה של בנו ואת

שלשה חברים יש לאדם

וּמִשְׁלוֹ בַּמִּדְרָשׁ (ראה פרקי דרבי אליעזר פל"ג): מִשָּׁל לְאָדָם שֶׁהִיָּה לוֹ שְׁלֹשָׁה חֲבֵרִים, הָאֶחָד - אוֹהֵבוֹ מְאֹד, הַשֵּׁנִי - אוֹהֵבוֹ וְלֹא כָּל כָּף, הַשְּׁלִישִׁי - לֹא הִיָּה אוֹהֵבוֹ, וְלֹא חָשְׁבוּ לְמֵאוּמָה. פֶּעַם אַחַת שָׁלַח הַמֶּלֶךְ לְקַרְא לְאוֹתוֹ אָדָם, וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִבְתִּילוּהוּ לְהִבְיֵאוּ לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וְהָיָה זֶה הָאָדָם מִתְפַּחַד וּמִתִּירָא וְאוֹמֵר: שָׁמָּא הֲלִשְׁנוֹנֵי לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ וַיְהִרְגֵנִי, אֵין לִי טוֹב כִּי אִם לְקִרְוֹת לְחֲבֵרֵי אוֹהֵבֵי אֲשֶׁר בְּמַחֲהָ גַפְשֵׁי בּוֹ, וְאוֹלִיכְנוּ עִמִּי לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, כִּדֵּי שְׂוִלִיץ עָלַי מוֹכָה לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ. הֵלֶךְ וְקָרָא אוֹהֵבוֹ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ יוֹתֵר מִהַשֵּׁנִי, וְסָפַר לוֹ הַעֲנִן, וְלֹא אָבָה לְלָכֶת עִמּוֹ וְלֹא הִשְׁגִּיחַ עָלָיו. עָזְבוּ וְהֵלֶךְ בְּפָחֵי גַפְשׁ, אָמַר: אֵלֶךְ אֶל הַחֲבֵר הַשֵּׁנִי, וְאֶבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ לְלָכֶת עִמִּי לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ. הֵלֶךְ וּבִקְשׁוּ, אָמַר [לוֹ]: לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ לֹא אֶפְגַּם עִמָּךְ, אָבֵל אֵלֶךְ עִמָּךְ לְשִׁמּוֹרֶךְ בְּדֶרֶךְ מַפְגָּעִים רָעִים, וּבִשְׂאֵגִיעַ לְחֻצֵר הַמֶּלֶךְ אֲעֻזְבֶּךָ וְאֵלֶךְ לְדֶרְכִי. הֵלֶךְ אֶצֶל שְׁלִישִׁי שֶׁלֹּא הִיָּה חוֹשְׁבוֹ לְכֹלֹם, וּבִקְשׁ מִמֶּנּוּ לִילָךְ עִמּוֹ לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וְסָפַר לוֹ כֹּל מַה שְּׂאֲרַע לוֹ עִם שְׁנֵי חֲבֵרָיו. אָמַר לוֹ: אֵל תִּירָא, אֲנִי אֵלֶךְ עִמָּךְ, וְאֶפְגַּם לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וְאֵלִיץ בְּעֶדְךָ עַד שֶׁתִּנָּצֵל מִיַּד הַמֶּלֶךְ. הֵלֶךְ עִמּוֹ לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וְלָמַד עָלָיו זְכוּת, וְהִצִּילוּ מִיַּד הַמֶּלֶךְ.

הַחֲבֵר הָרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ בְּיוֹתֵר, הוּא הַמְּמוֹן שֶׁהָיָה חָבִיב לוֹ מִכָּל דְּבָר שֶׁפְּעוּלָם, [וְ]הוּא שְׁעוֹזְבוֹ בְּיוֹם פְּטִירָתוֹ, וְלֹא יוֹלִיד בְּיָדוֹ מֵאוּמָה, שְׁנֵאֲמַר (תהלים מט, יח): 'לֹא יִרַד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ'. הַחֲבֵר הַשֵּׁנִי, הֵם הַפְּנִים וְהַקְּרוֹבִים שְׁמֻלּוּיִם לְאָדָם עַד הַקְּבֵר, וְלֹאֲחֵר שְׁנִקְבֵר גִּפְרָדוֹ מֵעָלָיו וְעֻזְבוּהוּ. הַחֲבֵר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהִלִּיץ בְּעֶדְוֹ מוֹכָה, הֵם הַתְּשׁוּבָה וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, שֶׁהוֹלְכִין עִמּוֹ בְּפְטִירָתוֹ לְהִלִּיץ בְּעֶדְוֹ, שְׁנֵאֲמַר (ישעיה נח, ח): 'וְהֵלֶךְ לְפָנָיִךְ צְדָקָךְ'. וְהַמֶּלֶךְ שֶׁשָּׁלַח אַחֲרָיו, הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֵין לְפָנָיו מִשׁוּא פְּנִים וְלֹא מִקַּח שָׂחַד, וְלֹא יִנָּצֵל אָדָם מִדִּינּוֹ כִּי אִם בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

(אהבת חסד פרק ד')

* * *

האזינו

"יעקב חבל נחלתו". **הרב מקוברין** שואל: מה עניין הדימוי של עם ישראל לחבל? מדוע נמשלו לחבל? ומתרחץ: כששוזרים חבל עבה מהרבה חוטים, גם אם יש ביניהם חוטים פגומים, לא מבחינים בהם ולא שמים אליהם לב. אדרבה, עוד הם מוסיפים חוזק לחבל. כך גם בעם ישראל, שבזמן שהם מלוכדים ושזורים יחד, אזי אפילו הגרועים שבהם מביאים תועלת לעצמם ולכלל.

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ד' תטהרו" (ויקרא ט"ז ל')